

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Bảy ngày 19/03/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 828

“TẠM BIỆT! TÔI ĐI ĐÂY!”

Chúng ta đã mơ mơ hồ hồ mà đến thì không thể để cho mình mơ mơ hồ hồ mà ra đi. Hòa Thượng nói: **“Nếu mơ mơ hồ hồ mà ra đi thì bạn đã uống phí cả một cuộc đời rồi!”**. Cho dù bạn là ai, dù bạn làm việc gì đi chăng nữa mà lúc ra đi bạn mơ mơ hồ hồ thì coi như bạn đã uống phí một lần đến nhân gian.

Người xưa có câu: **“Việc tốt không bằng không việc gì”**, câu này nghĩa là bạn làm việc tốt mà tâm dính mắc, vướng bận thì không bằng không làm gì. Có người cho rằng làm việc tốt sẽ khiến tâm họ vướng bận nên họ không làm việc tốt mà chỉ niệm Phật. Người xưa muốn nhắc nhở: **Chúng ta nên làm việc tốt nhưng tâm không vướng bận, không dính mắc để khi ra đi được tự tại. Chúng ta tu hành, vẫn làm những việc lợi ích cho thế nhân, đến khi ra đi thì tự tại: “Tạm biệt nhé! Tôi đi đây!”**. Đã có rất nhiều người làm được vậy, đây không phải là việc bất khả thi.

Trong **“ngũ phước”** thì mọi người thường hay dán ở cửa nhà vào ngày Tết phước cuối cùng là **“khảo chung mệnh”** có nghĩa là chết an lành. Người không niệm Phật nhưng ra đi một cách an lành thì vẫn có thể sinh về thế giới an lành. Nếu bạn mơ mơ hồ hồ mà ra đi thì nhất định sẽ về một thế giới mơ mơ hồ hồ. Ta quán sát xem: Hàng ngày ta làm việc có rõ ràng, tường tận hay không? Nếu hàng ngày ta làm việc không rõ ràng, không tường tận, hiện tại ta mơ hồ thì đến lúc sau cùng ta cũng sẽ mơ mơ hồ hồ.

Có nhiều người quên trước quên sau, việc vừa mới xảy ra đã quên rồi. Chúng ta làm việc, mọi thứ đều phải tường tận, rõ ràng. Hàng ngày tôi làm việc, chỗ nào trồng cây gì tôi đều nhớ. Có bữa tôi ủ một lúc năm - sáu loại hạt, tôi phải nhớ loại hạt nào nảy mầm sớm, loại nào nảy mầm trễ để lấy hạt đi gieo đúng vào thời điểm phù hợp. Nếu những việc này mà tôi lơ đãng, quên trước quên sau thì cây sẽ không thể phát triển được. Việc nhỏ mà chúng ta còn mơ hồ thì đến việc lớn sinh tử cũng vậy!

Hòa Thượng nói: **“Người niệm Phật chúng ta sợ nhất là lúc lâm chung, nghiệp chương hiện tiền. Lúc lâm chung, ta bị bệnh nhẹ nhàng thì không sao nhưng nếu có bệnh khổ, bệnh nặng làm mê man thần trí thì coi như cuộc đời tu hành đã uống phí. Người niệm Phật mà khi lâm chung có bệnh khổ thì sự việc này rất phiền phức. Lúc bình thường, chúng ta tinh tấn niệm Phật, tích công bồi đức là để cầu đến khi lâm chung được chết một cách nhẹ nhàng, gọi là “lâm chung hưởng phước”. Người có phước thì tuổi già không bị bệnh khổ, đến lúc lâm chung không có bệnh khổ. Người có phước thì khi lâm chung rõ ràng, tường tận, minh tường mọi sự việc, không mơ mơ hồ hồ”**.

Người mơ mơ hồ hồ thì không thể về được cõi an lành. Nhiều người lúc bình thường việc gì cũng mơ mơ hồ hồ, họ nghĩ lúc Phật rước thì họ sẽ tỉnh táo, nhưng bình thường họ đã mơ hồ rồi thì khi lâm chung họ sẽ càng mơ hồ hơn. Hòa Thượng nhắc chúng ta trong đời sống hiện tại phải tích cực tạo phước. Người xưa luôn biết tích công bồi đức, không phải tích phước để hưởng thụ trong đời sống mà để khi về già “lâm chung hưởng phước”.

Hòa Thượng nói: **“Các vị bình lặng mà quan sát xem: Không luận là người xuất gia hay tại gia, khi lâm chung có mấy người có được thần trí rõ ràng? Việc này rất đáng để chúng ta phản tỉnh! Nếu chúng ta không phản tỉnh thì coi như đã lãng phí một đời tu hành”**.

Điều cản trở chúng ta chính là vọng tưởng, chấp trước, từ đó sinh phiền não. Chúng ta cứ cho rằng người ta xem thường mình, không kính trọng mình. Rất nhiều tập khí của chúng ta dấy khởi, làm hại cho cuộc đời tu hành của chúng ta, trong đó tập khí nặng nhất là dính vào “cái ta”, “cái của ta”. Những gì dính đến “người của ta” thì liền có sự phân biệt chấp trước.

Hòa Thượng nói: **“Các vị quán sát xem: Ngày nay người xuất gia và tại gia, mấy người lúc lâm chung được định tĩnh mà nói được: “Bái bai! Tạm biệt nha! Tôi đi đây!”**. Điều này rất đáng để chúng ta phản tỉnh! Trong 1000 người chỉ có 1 đến 2 người có được sự định tĩnh như vậy. Chúng ta quán sát xem khởi tâm động niệm của mình có được định tĩnh như vậy không. Hòa Thượng nói: **“Ngài Lý Bỉnh Nam có hơn 300.000 học trò mà trong đó chỉ có hơn 30 người vãng sanh”**. Thời đó, tâm người còn thuần phác, internet chưa có, điện thoại rất ít mà số người vãng sanh còn ít như vậy. Ngày nay mạng xã hội Zalo, TikTok, Facebook...làm cho tâm người càng thêm động loạn. Hôm trước có người gọi điện cho tôi nói: **“Chú ơi, con gửi bảng đánh giá chất lượng dịch vụ. Chú làm ơn đánh giá giúp con xem dịch vụ như này có tốt không”**. Tôi nói: **“Tôi dùng điện thoại “cùi bắp”, không thể mở được bảng đánh giá nên anh cứ ghi là tôi đánh giá ở mức tốt nhất!”**.

Hòa Thượng nói: **“Nếu khi lâm chung, bạn mê hoặc điên đảo, bất tỉnh nhân sự thì Phật Bồ Tát đến hộ niệm cho bạn nhưng bạn cũng không thể đi được. Việc này bạn phải hiểu rõ! Phàm người chân thật có thể vãng sanh thì khi lâm chung nhất định tỉnh táo, tường tận mọi sự việc. Nếu bạn bệnh nặng đến mức bất tỉnh nhân sự, không thể nhận ra người nhà thì hết cách, trợ niệm cũng không thể đạt được kết quả tốt. Cho nên lúc bình thường chúng ta phải tu phước, phải làm việc thiện nhưng không nên hưởng phước mà lưu lại phước báu này đến lúc lâm chung hưởng. Khi lâm chung không có bệnh khổ, rõ ràng tường tận, bạn sẽ thấy Phật đến tiếp dẫn. Bạn nói với người nhà: “Tạm biệt nhé! Tôi đi đây!”. Đây là phước báu bậc nhất!”**. Nếu hàng ngày chúng ta sống trong phiền não, chấp trước thì khi lâm chung nhất định mê hoặc điên đảo, lúc đó Phật Bồ Tát đến hộ niệm cũng không có cách gì giúp chúng ta.

Tổ Ấn Quang khuyến khích chúng ta: **“Đốn luân tận phận, nhàn tà tôn thành, nhất tâm niệm Phật, cầu sinh Tịnh Độ”**. Chúng ta phải dốc hết trách nhiệm trong vai trò trách nhiệm, giữ tâm thuần

chánh, một lòng niệm Phật cầu sinh Cực Lạc. Tổ Ấn Quang có “*Hội Hoằng Hóa Xã*” chuyên in những sách thiện như “*Liễu Phàm Tứ Huấn*”, “*An Sĩ Toàn Thư*”, “*Cảm Ứng Thiên*”... Nếu biết nơi nào có thiên tai bão lũ thì Ngài trích tiền trong quỹ in Kinh sách để đi cứu tế.

Một đời của Tổ Sư Tịnh Độ đã làm như vậy nhưng nhiều người không bắt chước làm theo mà họ chỉ ngồi đó cho rằng mình đúng, thấy người khác làm việc thiện thì họ cho rằng đó là xen tạp. Có nhiều người cho rằng ngoài niệm Phật ra thì tất cả những việc khác đều là xen tạp, kể cả làm giáo dục cũng là xen tạp, nên họ chỉ niệm Phật mà không làm việc thiện. Chúng ta niệm Phật, đồng thời vẫn phải hành thiện và tu phước. Ngày xưa, tôi đã từng khuyên một người có rất nhiều tiền nên làm giáo dục, dạy giáo dục chuẩn mực cho các con. Nhưng anh ấy nói: “*Thôi đi huynh ơi! Huynh đừng xen tạp, lo về mà dịch Kinh đi!*”.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta phải tu phước, làm thiện, gặp duyên gì thì làm việc đó, không cưỡng cầu, không phan duyên. Gặp người in sách thiện, gặp người phóng sanh thì chúng ta cũng góp tiền, gặp những việc làm tích cực lợi ích chúng sanh thì chúng ta cũng phát tâm làm***”.

Có những người có bao nhiêu tiền của cũng đem đi phóng sanh nhưng phóng sanh một cách hết sức tùy tiện. Có lần họ mời tôi đến làm chủ lễ phóng sanh. Họ phóng sanh 5 đến 7 xe chở tôm cá, khi vừa đổ tôm cá xuống sông thì liền có rất đông người vây bắt, chích điện. Tôi nói với họ: “*Từ nay về sau, các vị đừng nhờ tôi nữa!*”. Chúng ta phóng sanh là để cứu giúp chúng sanh chứ không nên tổ chức hoành tráng, quy mô để nổi tiếng, nhưng cuối cùng chúng sanh được cứu giúp không được bao nhiêu. Hơn nữa, cá sống trong hồ mà mang thả ra sông thì xác suất sống rất ít. Chúng ta đi phóng sanh thì phải chu toàn được môi trường, hoàn cảnh sống của chúng sanh. Đó mới là “*từ bi phóng sanh*”. Có người mang ốc ra giữa sông Hồng, sông Tiền đổ thì ốc không thể sống được ở đó. Họ chỉ làm cho để coi chứ không xem hoàn cảnh sống có phù hợp với chúng sanh không.

Các bậc chân thật tu hành, các Tổ Sư Đại Đức tu hành thế nào thì chúng ta cứ bắt chước làm theo. Tổ Sư Ấn Quang là Tổ Sư thứ 13 của Tịnh Độ. Ngài có một xưởng in Kinh, có một hội in sách thiện nhưng khi có bão lũ Ngài cũng xuất tiền ra để cứu trợ. Ngài Lý Bình Nam là học trò của Tổ Ấn Quang. Ngài Lý Bình Nam cả đời mở trường học, mở học viện, mở các lớp đào tạo dạy Phật pháp, đạo đức cho người. Ngài làm rất nhiều việc thiện nhưng đối với việc tu hành cả đời Ngài chỉ niệm một câu “***A Di Đà Phật***”. Đến Hòa Thượng Tịnh Không, Ngài xây rất nhiều trường học, xây Trung tâm Giáo dục Đệ Tử Quy ở rất nhiều nước. Đến giờ tuy đã già yếu nhưng Ngài vẫn mong có trường liên cấp để dạy thế hệ sau. Ngài vẫn bỏ thí thuốc men, vẫn làm tất cả các việc thiện nhưng trong tâm chỉ niệm duy nhất một câu “***A Di Đà Phật***”. Nhiều người chỉ học theo Ngài một phần, còn những việc Ngài làm thì họ không làm theo.

Hòa Thượng nói: “***Người thế gian vẫn mong muốn khi lâm chung có một cái chết nhẹ nhàng, chết mà thân trí được định tĩnh. Phàm hễ khi chết mà thân trí rõ ràng tường tận thì cho dù không học Phật, không niệm Phật cầu vãng sanh nhưng nhất định họ cũng không đọa vào ác đạo. Các vị thử nghĩ***

mà xem có người nào thần trí rõ ràng, sáng suốt, tường tận mà đi làm súc sanh hoặc đi làm ngựa quý không? Không thể nào! Người đi làm súc sanh, ngựa quý đều là những người mơ mơ hồ hồ. Cho nên khi lâm chung, chúng ta không được mơ mơ hồ hồ! Khi lâm chung mơ mơ hồ hồ thì liền rơi vào tam ác đạo. Cho nên khi lâm chung, thần trí định tĩnh, rõ ràng, tường tận, đây là phước báu bậc nhất. Thế gian có câu: “Hảo tử, hảo sanh”, có nghĩa là khi chết mà tốt thì tái sinh mới tốt được. “Hảo tử” là đại phước báu, vậy thì khi luân hồi nhất định sẽ “hảo sanh”, sinh ra ở một thế giới tốt đẹp. Người chân thật niệm Phật công đức to lớn, ngay phúc lâm chung họ không có vọng tưởng, nhất tâm niệm Phật, nhất định sẽ được vãng sanh”.

Khi ta lâm chung một cách nhẹ nhàng thì khi thọ sanh mới sanh vào được thế giới an lành. Hòa Thượng nhắc chúng ta tu hành một đời thì phải nắm chắc được sự ra đi của mình sao cho nhẹ nhàng, đầu óc không mê hoặc điên đảo. Trước khi ra đi, chúng ta nói: **“Tạm biệt! Tôi đi đây”**. Nếu lúc lâm chung mà chúng ta còn bảo người này người kia đi đến chỗ này chỗ nọ, lo phân chia tài khoản này tài khoản kia thì khó rồi!

Hòa Thượng nói: **“Các bạn hãy bình lặng mà quan sát xem: Hiện tại người xuất gia và tại gia khi lâm chung có mấy người thần trí được sáng suốt? Điều này không đáng để chúng ta phản tỉnh hay sao!”**. Có mấy người ra đi nhẹ nhàng, hoặc có thể nói: **“Tạm biệt nhé! Tôi xong việc rồi, tôi đi đây!”**. Đây là thành tựu lớn nhất của một đời tu hành. Tu hành không phải là để đạt được công danh sự nghiệp! Nhiều người tu hành có công danh sự nghiệp lớn, nổi tiếng. Người chân thật tu hành thì càng lúc họ sẽ càng thục liễm, càng không để người ta biết họ làm gì. Bài hôm trước, Hòa Thượng dạy: **“Làm việc tốt thì âm thầm mà làm, không phô trương”**. Người chân thật tu hành càng làm được nhiều việc nhưng càng không phô trương. Người nào càng ngày càng phô trương thì đã rời xa tâm thanh tịnh rồi, như vậy họ chắc chắn sẽ vương bận, chướng ngại. Họ ngay hiện đời tu hành bị chướng ngại, đến lúc lâm chung càng chướng ngại hơn.

Hòa Thượng nói: **“Có người nghĩ khi lâm chung có người hộ niệm thì sẽ an lành, bảo đảm nhưng nếu khi lâm chung bạn mê hoặc điên đảo, bất tỉnh nhân sự thì cho dù có Phật Bồ Tát đến hộ niệm cho bạn nhưng cũng không có cách nào, bạn cũng không thể nào ra đi an lành được”**.

Tổ Sư Đại Đức Tịnh Độ nói: **“Niệm Phật mà không thể vãng sanh thì không còn gì để bàn!”**, có nghĩa là những việc khác không đáng để bận tâm, việc cần bận tâm nhất là chúng ta có nắm chắc tự tại ra đi hay không. Thế gian nhiều việc tốt được thì tốt, không tốt được thì thôi vậy! Ta làm việc tốt mà làm được một cách suôn sẻ thì chúng sinh có phước. Nếu ta đã tận tâm tận lực để làm nhưng làm không được tốt thì đó là vì chúng sanh không có phước, việc đó không đáng để chúng ta bận tâm. Chúng ta cứ tận tâm tận lực làm là được rồi! Nếu chúng ta nghĩ rằng **“có mặt tôi thì việc đó phải tốt”**, vậy thì tự nhiên chúng ta tạo ra chướng ngại cho mình.

Hòa Thượng nói: “**Việc tốt cần làm, nên làm, không công, không đức**”. Cho dù chúng ta làm việc tốt nhưng cũng không làm vì công đức mà việc gì chân thật lợi ích chúng sanh thì chúng ta làm, làm xong rồi thì quên. Nếu chúng ta nhớ mình đã làm bao nhiêu việc tốt, cho rằng mình đã hi sinh phụng hiến, vậy thì chúng ta giống như con tằm nhả tơ, vừa nhả tơ vừa cuốn chặt mình trong cái kén. Làm việc tốt nhưng không dính mắc là tịnh nghiệp. Làm việc thiện mà dính mắc là tạo thiện nghiệp. Làm việc ác là tạo ác nghiệp. Thiện nghiệp và ác nghiệp cũng đều dẫn chúng ta đi vào vòng luân hồi sinh tử. Thiện nghiệp thì đi vào cõi thiện để hưởng phước, ác nghiệp thì đi vào cõi ác để thọ báo. Người tu hành không tu thiện nghiệp mà tu tịnh nghiệp. Tịnh nghiệp mới giúp chúng ta vãng sanh. Nếu tạo thiện nghiệp thì chúng ta vẫn phải quay về cõi thiện để hưởng phước.

Chúng ta đa phần tu thiện nghiệp, làm một chút việc thì cứ mong muốn người ta phải biết đến mình. Ngay trên cây cột mà cũng phải khắc tên: “**Ông Trần Văn A cúng dường cây cột này**”. Thế gian họ muốn tạo thiện nghiệp để hưởng phước nhưng người tu Tịnh Độ thì không. Người muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc cần phải nhớ điểm này: Nếu tu thiện nghiệp thì đời này tạo phước, đời sau hưởng phước. Khi hưởng phước thì chắc chắn tạo nghiệp, vậy thì đời thứ ba sẽ gặp nguy vì tạo nghiệp thì lại phải đi thọ báo. Việc này rất phiền phức! Hòa Thượng dạy chúng ta làm việc thiện, tu phước nhưng không làm để hưởng phước. Có người nói: “*Mình không hưởng phước thì ai hưởng?*”. Họ phân vân nhưng thật ra “**người phước ở đất phước**”.

Khi Hòa Thượng ở Mỹ, Ngài thấy người có thu nhập 1000 đô một tháng thì họ ở khu vực của những người có thu nhập 1000 đô một tháng. Khi họ làm được 3000 đô một tháng thì họ rời đến khu vực của người có thu nhập 3000 đô. Khi họ làm một tháng kiếm được 10.000 đô thì họ rời đến khu vực dành cho những người có thu nhập tương tự như vậy. Đây cũng tương tự như câu nói: “**Người phước ở đất phước**”.

Thế gian nói: “**Người sống nhờ phước**”. Đích thực là chúng ta sống nhờ phước chứ không sống nhờ tiền. Có nhiều người có tiền nhưng không dùng được. Vậy thì chúng ta cứ tạo phước nhưng không có tâm tạo phước để hưởng phước. Người thế gian có tâm đó cũng không sai, nhưng người học Phật không nên có tâm tạo phước để hưởng.

Hòa Thượng nói: “**Ta có phước nhiều rồi thì lâm chung ta hưởng**”. Khi lâm chung không bệnh khổ, thần trí rõ ràng tường tận, đến lúc phải đi rồi thì chúng ta nói: “**Thôi tạm biệt nha! Mọi người ở lại, tôi đi trước!**”. Đời này chúng ta phải làm được biểu pháp như vậy để chúng sanh đời sau có tấm gương quy ngưỡng, nhắc đến và noi theo. Mọi người phải cố gắng lên! Chắc chắn sẽ được!

Nhiều người đã làm được, nhiều cụ đã làm được. Có cụ trước khi ra đi dặn các con: “*Các con ăn cơm trước đi, mẹ đi tắm*”. Các con chờ mãi không thấy Mẹ ăn cơm thì đi tìm Mẹ. Khi lên phòng thờ Phật thì thấy Mẹ đang ngồi ở đó, đến gần thì thấy Mẹ đã tự tại ra đi rồi. Chúng sanh thời Mạt Pháp này cần lắm

những tấm gương như vậy để có niềm tin. Người ngày nay không tin Phật pháp, nhiều người đã từng niệm Phật sau đó bỏ niệm Phật. Cho nên chúng ta phải làm ra biểu pháp: ***“Tạm biệt nhé! Tôi đi đây!”***.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!